

Aktuality v právu

Akreditační komise a právo na informace

PETR KOLMAN

Cílem následujícího textu je (vy)řešení otázky, zda je akreditační komise povinným subjektem podle zákona č. 106/1999 Sb., O svobodném přístupu k informacím. Tedy zda musí poskytovat informace v režimu citovaného zákona. Otázka je vysoce aktuální s přímou vazbou na akademický život.

Co je tzv. akreditační komise ?

Akreditační komise je zřízena podle vysokoškolského zákona. Zjednodušeně řečeno akreditační komise pečuje o kvalitu vysokoškolského vzdělávání a posuzuje vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou nebo další tvůrčí činnost vysokých škol. K tomuto cíli zejména hodnotí činnost vysokých škol a kvalitu akreditovaných činností a zveřejňuje výsledky hodnocení, posuzuje další záležitosti týkající se vysokého školství, které jí předloží ministr, a vydává k nim stanovisko.

Akreditační komise vydává stanovisko k žádostem o akreditaci studijních programů, k žádostem o oprávnění konat habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem, ke zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení nebo zrušení fakulty veřejné vysoké školy, k udělení státního souhlasu pro právnickou osobu, která chce působit jako soukromá vysoká škola, k určení typu vysoké školy.

Akreditační komise (dále jen AK) má 21 členů, které jmenuje vláda České republiky. Členové AK jsou jmenováni (nikoliv voleni) na dobu šesti let. Jmenování mohou být nanejvýš na dvě po sobě jdoucí funkční období.

Jaké je právní postavení akreditační komise ?

Pro naši problematiku je zásadní určení právního postavení této komise. Kolem toho byla a je řada diskusí, nicméně převládá názor, že akreditační komise není „pouhým“ poradním orgánem MŠMT.

AK je majoritně vnímána jako expertní orgán a jako správní orgán *sui generis* podle § 1 odst. 1 správního řádu.¹ V rámci citovaného paragrafu SprŘ jde o tzv. jiný orgán vykonávající působnost v oblasti veřejné správy.

¹ Tento názor převládá i na odborném semináři – *Soudní přezkum rozhodnutí VŠ*, konaném v Brně, Pořadatel: Justiční akademie a Nejvyšší správní soud.

Kdo poskytuje informace podle zákona č. č. 106/1999 Sb., O svobodném přístupu k informacím?

Stručně řečeno, povinnými subjekty, které mají povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.

Povinnými subjekty jsou dále ty subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy, a to pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti.²

Relevantní judikatura k vymezení povinných subjektů je v drtivé většině extenzivní – za povinný subjekt byl v minulosti soudně určen mj. i ČEZ, a.s., VZP, Dopravní podnik hl. m. Prahy, a dokonce i fotbalový klub Hradec Králové.³

Závěr

Mám za to, že AK vzhledem ke svému postavení (nezávislého) správního orgánu a též mj. k způsobu vzniku této instituce *ex lege* (tedy nepřítomnost soukromoprávního úkonu) musíme chápat jako povinný subjekt podle InfZ. AK musí tedy plnit všechny povinnosti z InfZ. plynoucí, např. dodržování lhůt pro poskytování informací.

Rovněž soudím, že o postavení akreditační komise jako povinného infosubjektu svědčí i relevantní judikatura českého Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu.

² Pro hlubší zájemce bližze monografie Kolman, P.: *Právo na informace*, Masarykova univerzita, 2010.

³ Zřízení a financovaný statutárním městem Hradec Králové.